

Posudek oponenta absolventské práce

Autor práce: Věra Kopecká

Vzdělávací program: kombinované studium oboru Sociální práce

Název práce: Sociální práce v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji

Oponent: PhDr. Hana Urbanová

Hodnotící kritéria:

Ke každému kritériu uveďte slovní komentář a v uvedené škále označte tomu odpovídající stupeň.

Shoda obsahu práce s jejím názvem a stanovenými cíli

Obsah práce nekoreponduje v dostatečné míře s jejím názvem. Zvláště v praktické části není zohledněna podstatná část sociální práce v NZDM a i její cíl "Zjistit, kterým činnostem se děti a mládež v nízkoprahovém zařízení věnují" zohledňuje více než sociální práci v NZDM ověření, jaké aktivity vyhledávají samotní klienti při pobytu v klubu, ač jsou právě ony pouze dílčím prvkem činnosti NZDM, kde je uplatňována dobrá praxe.

Zcela vyhovující	Vyhovující s připomínkou	Vyhovující s výhradou	Nevyhovující
☐ 1	☐ 2	☒ 3	☐ 4

Struktura a členění práce

Viz zhodnocení teroretické části.

☐ 1	☒ 2	☐ 3	☐ 4
----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------------------

Formální a jazyková úroveň práce, správnost terminologie

Po formální stránce vykazuje AP dílčí nedostatky, např. na její titulní straně není uveden rok zpracování, jak požaduje metodika, chybí datum u čestného prohlášení, název AP je opakovaně citován v neúplné podobě.

Za zásadní nedostatek považuji skutečnost, že v úvodu AP není zmíněn její zamýšlený přínos. Ten jsem nebyla schopna identifikovat ani po přečtení celé AP.

Jazykovou úroveň práce považuji za její slabou stránku. Např. již čtvrtá věta vykazuje stylistické nedostatky: "Název absolventské práce je Sociální práce v nízkoprahovém zařízení v Královéhradeckém kraji, jsem si vybrala na základě...". Dále jsou v AP opakovaně chybně uváděné koncovky slov a interpunkce; na str. 13 je přímo ve slově "uživatelům" vložen středník a na stejné straně je nadpis jednoho z odstavců uveden malým písmenem na začátku, ačkoliv u ostatních šesti je písmeno velké. V jedné z vět na str. 31 je 3x uvedeno slovo "který": "Rozlehlá zahrada, která se nachází blízko čajovny, která poskytuje klientům sportovní vyžití včetně fotbalu a vybíjené, mladším pískoviště a všem uklidnění, které mohou čerpat z jezírka." Na str. 33 je uvedeno: "Realizace programku byla realizována..."; na str. 36 je v komentáři grafu gramatická chyba: "Z grafu č. 3 vyplívá...". Tyto příklady (nejedná se o úplný výčet) nedokládají dostatečnou preciznost autorky při vypracovávání AP. Používaná terminologie je většinou relevantní. Chybný pojem je uveden v kapitole 3.6.2., namísto "... NZDM poskytuje tyto

služby" by mělo být uvedeno "... tyto základní činnosti" (dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách).
Objasnění pojmu "klíčový pracovník" (str. 9) je zavádějící, nepřesné.

1   2   3   4

Grafické zpracování, přehlednost tabulek, grafů, obrázků, vhodnost příloh

Obsažené grafy jsou přehledné, příloha vhodná (použitý dotazník).

1   2   3   4

Správnost a úplnost citací zdrojů (v souladu s Metodikou VOŠ MILLS)

Za nedostatečnou považuji citaci zdroje č. 11, nazvanou "Vnitřní směrnice NZDM, 2006". Z obsahu AP usuzuji, že se jedná o vnitřní směrnice konkrétní sociální služby, není však zřejmé jaké. Tento zdroj je hojně využíván v teoretické části AP a čtenářem může být zaměněn za odbornou publikaci.

Zdroj používaný na str. 25 má v seznamu uveden jiný rok vydání (kapitola 6.).

1   2   3   4

Vhodnost a dostatek použitých zdrojů

Počet zdrojů považuji za dostatečný, ale škoda, že nebyl více vytěžen online zdroj www.streetwork.cz, který poskytuje nepřeborné množství teoretických i praktických informací o NZDM.

Zcela vyhovující	Vyhovující s připomínkou	Vyhovující s výhradou	Nevyhovující
------------------	--------------------------	-----------------------	--------------

1   2   3   4

Zhodnocení teoretické části práce

Teoretická část obsahuje 5 stran o streetworku. Vzhledem ke zvolenému tématu AP toto považuji za nadbytečné, jelikož se jedná o způsob práce uplatňovaný především v sociální službě "terénní programy". Zmínka o streetworku ve vazbě na NZDM je v kapitole 3.1.1. dostačující.

Teoretickou část, věnovanou přímo sociální službě NZDM (kapitola 3.6.), naopak považuji za nedostatečně obsáhlou a ne zcela vypovídající o této službě. Úvodní kapitola (3.6.1.) obsahuje část "veřejného závazku"- poslání, cíle, cílovou skupinu. Následuje kapitola 3.6.2. "Poskytované služby" a až za ní v kapitole 3.6.3. zbývající část "veřejného závazku, a to "Principy poskytování služeb". Bylo by užitečné, kdyby byl celý "veřejný závazek" zmíněn pospolu a komentováno, že si pracovníci každé sociální služby vypracovávají vlastní poslání, cíle, cílovou skupinu a zásady (principy), s respektem na jejich obsahové požadavky atd. I informace o tom, že se tato služba musí řídit standardy kvality by byla vhodná. V kapitole 3.6.3. jsou uvedeny pouze přímé citace principů jedné sociální služby, jakýkoliv komentář autorky zde chybí. Domnívám se, že jediný příklad z praxe není dostatečný pro teoretickou část. V této části zcela chybí další významné informace o NZDM, což dokládá popis náplně práce sociálního pracovníka z NZDM (viz kapitola 4.6.1.).

Role sociálního pracovníka je popsána v kapitole 3.3.1. nepřesně, nesrozumitelně. Např. je zde uvedeno: "Sociální pracovník plní povinnosti, dodržuje práva a profesní standardy. Vstupuje do života klientů, proto je důležité stanovení práv a pravidel, jež ochraňuje klienty. V pozitivním případě se povinnosti a práva doplňují, většinou však dochází k jejich konfliktu, potom je třeba něco upřednostnit...".

1

2

3

4

Zhodnocení praktické části

Za zásadní problém považují formulaci cíle AP: "Zjistit, kterým činnostem se děti a mládež v nízkoprahovém zařízení věnují" - není dostatečně konkrétní, z něj (ani dalších informací v AP) není zřejmé, proč byl zvolen, jaký by mělo mít přínos jeho naplnění a pro koho. Tento faktor se následně negativně promítá i do praktické části práce. Autorka zmiňuje, že měla možnost v NZDM působit a prokázala dostatečnou znalost spektra aktivit, které mají uživatelé této služby k dispozici (viz níže jejich výčet).

V praktické části autorka uvádí pět hypotéz. Z formulace první z nich není jednoznačně zřejmá její souvislost s cílem AP: "Mládež v 15ti letech již klub nenavštěvuje."

Následuje kapitola "Nabízené programy", kde jsou popsány tři programy konkrétního NZDM - jeden o vesmíru, druhý o šikaně a třetí o nakažlivých onemocněních. Tento výčet dostatečně nereflektuje rozsah činností této sociální služby ve vazbě na cíl AP.

Dále praktická část obsahuje dotazníkové šetření. Jeho 5. otázka zní: "Které činnosti se v klubu věnuješ nejvíc?"

Respondenti měli na výběr z těchto možností:

a) práci na počítači

b) tanec a zpěv

c) hra na klávesy

d) společenské hry.

Není zřejmé, proč autorka zvolila k výběru pouze tyto aktivity, když v kapitole "Prostorové vybavení" uvádí další možné. Např. zde píše, že klubovna obsahuje kromě stolních her i knížky, psací a kreslicí potřeby, klienti zde mohou malovat, "vyrábí si, hrají různé hry, zdobí klub, nebo si jen povídají". U popisu další místnosti je zmíněna možnost poslechu hudby, doučování, "mohou si zahrát ping-pong, kulečnick", na rozlehlé zahradě je možnost sportovního vyžití.

Takovýto výstup dotazníkového šetření nemohl přispět k adekvátnímu naplnění cíle - zjistit, kterým činnostem se děti a mládež v NZDM věnují. Další otázky v dotazníkovém šetření nejsou zaměřené na naplnění cíle vhodněji. Např. otázka č. 8 "Který z programků se ti líbil? a) šikana, b) kosmos, c) nakažlivý prográmek.

Autorka provedla rozhovory se dvěma sociálními pracovníky. Vazbu na cíl práce mají z 12 otázek pouze dvě, avšak ani ty nejsou dostatečně konkrétní (vzhledem k cíli práce), jedná se o otázky "Co je náplní Vaší práce?" a "Máte zde nějaké preventivní programy?". Není zřejmé, proč byli pracovníci tázáni např. na to, zda chtěli vždy pracovat s dětmi, co jim práce přináší, co je vyčerpává, co jim pomáhá, když se cítí unavení z práce atd. S těmito výstupy není ani dále pracováno. Jeden z pracovníků však (v rámci popisu své náplně práce) zdařile popsal svoji roli v širším kontextu - svými slovy zmínil jednání se zájemcem o službu, uzavírání smlouvy, individuální plánování, intervence, rozhovory s klienty, poradenství. Právě toto sdělení by odpovídalo názvu AP, který se však nepromítá do jejího cíle.

Dále AP obsahuje dvě kazuistiky. Z první z nich je patrné, jakým pozitivním způsobem ovlivnilo život jednoho z klientů NZDM jeho zapojení do volnočasových aktivit, které klub nabízí. Z druhé není patrná vazba na volnočasové aktivity NZDM, resp. cíl AP.

1   2   3   4

Poměr teoretické a praktické části

Bez výhrad.

1   2   3   4

Formulace diskuze a závěrů práce

Obsah "Diskuze" nenaplnuje požadavky stanovené Metodikou. Největší část této kapitoly představuje věcný popis dotazníkového šetření. Diskuze postrádá komentáře, názory, zamyšlení autorky. I u hypotéz je pouze konstatováno, zda se naplnily či nenaplnily, ačkoliv se naplnila pouze jedna z pěti. Kapitola je o půl strany kratší než stanovených min. 1,5 strany.

V úvodní části "Závěru" autorka AP zmiňuje, že touto prací chtěla více přiblížit nízkoprahové zařízení veřejnosti a komentuje proč. Je škoda, že tento záměr nepromítla do cílů práce a následně i způsobu jejího zpracování. Jedná se o aktuální téma.

Dále autorka v závěru jenom konstatuje: "V praktické části byl stanoven hlavní cíl: zjistit, kterým činnostem se děti a mládež v nízkoprahovém zařízení věnují. Ten byl splněn. Použila jsem pozorování...". Chybí zde zmínka o možném praktickém významu - k čemu by měl být výstup práce využit. Největší prostor závěru je věnován popisu obsahu AP, který je již zmíněn v jejím úvodu.

1   2   3   4

Odborný přínos práce, případně vlastní přínos autora k řešené problematice

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem neshledávám AP jako přínosnou, za klíčový problém považuji nevhodně zvolený/formulovaný cíl práce.

V čem shledává přínos práce její autorka, není uvedeno v úvodní kapitole ani jejím závěru.

Doporučení a otázky pro obhajobu:

Domníváte se, že je název AP v souladu s jejím obsahem?

Proč jste zvolila cíl práce "Zjistit, kterým činnostem se děti a mládež v nízkoprahovém zařízení věnují" a její hypotézy?

Považujete tento cíl za konkrétní, vyhodnotitelný?

Jaký měl být přínos (praktický dopad) Vaší práce?

Domníváte se, že je služba NZDM v teoretické části dostatečně popsána, aby si o ní čtenář AP mohl vytvořit reálnou představu?

Upřesněte, co jste mínila informacemi uvedenými u popisu role sociálního pracovníka (kapitola 3.3.1.).

Proč jste zvolila použité výzkumné metody? Domníváte se, že korespondují se zvoleným cílem (např. obsah dotazníkového šetření, rozhovorů se sociálními pracovníky)?

Proč diskuse a závěr AP neobsahují Vaše názory?

Průměr z dílčích hodnocení: **2,5**

Práci hodnotím stupněm:

☐	Výborně
☐	Velmi dobře
☐	Dobře
☒	Nevyhověl/a

Se zveřejněním osobních údajů (jméno, příjmení): souhlasím
 nesouhlasím

Datum: **31. května 2013**

Podpis: